

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
USTANOVA ZA SOCIJALNO ZBRINJAVANJE, ODGOJ I OBRAZOVANJE – SARAJEVO
SARAJEVO

PRAVILNIK
O DOPUŠTENOJ VISINI KALA, KVARA, RASTURA I LOMA U USTANOVU ZA
SOCIJALNO ZBRINJAVANJE, ODGOJ I OBRAZOVANJE-SARAJEVO

Sarajevo, novembar 2025.godine

Ustanova za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje – Sarajevo, Humska 81.
tel. 033 726 320 fax. 033 654 895 e-mail: info@ustanovahum.ba www.ustanovahum.ba

Na osnovu člana 5. stav 1. Zakona o porezu na dodatnu vrijednost ("Sl. glasnik BiH", broj 09/05 i 35/05), člana 11. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Sl. glasnik BiH", broj 93/05), člana 37. Pravila Ustanove za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje- Sarajevo, broj: 01-02-100-3723 od 29.05.2023. godine, Upravni odbor na sjednici održanoj dana 28.11.2025. godine, donosi:

PRAVILNIK O DOPUŠTENJOJ VISINI KALA, KVARA, RASTURA I LOMA

I OPĆE ODREDBE

Član 1.

Pravilnikom o dopuštenoj visini kala, kvara, rastura i loma (U daljem tekstu: Pravilnik) utvrđuje se visina kala, rastura, kvara i loma do koje se navedeni rashodi mogu knjižiti kao troškovi poslovanja.

Član 2.

Ovaj Pravilnik se primjenjuje u Ustanovi za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje – Sarajevo.

Član 3.

Rashodi utvrđeni u visini i na način utvrđen ovim Pravilnikom knjiže se na temelju knjigovodstvene isprave kao troškovi poslovanja na osnovu odredbi člana 5. stav 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost ("Sl. glasnik BiH", broj 09/05 i 35/05). Na vrijednost rashoda utvrđenog i knjiženog na način utvrđen u stavu 1. ovog člana ne obračunava se i ne plaća PDV. Manjak dobara za koji se ne tereti odgovorna osoba smatra se vlastitom potrošnjom u izvanposlovne svrhe i podliježe oporezivanju.

II RASHODI – KALO, RASTUR, KVAR I LOM

Član 4.

Pod rashodom proizvoda kala rastura, kvara ili loma podrazumijevaju se gubici na robi koji nastaju kao posljedica prirodnih uticaja ili kao posljedica radnji koje se nužno poduzimaju u poslovanju proizvodima u Ustanovi za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje -Sarajevo (u daljem tekstu: Ustanova).

Član 5.

Posljedicama prirodnih uticaja smatraju se gubici nastali na proizvodima zbog isušivanja, skupljanja, snižavanja, topljenja i kvarenja. Posljedicama poduzimanja neophodnih radnji u prodaji proizvoda u Ustanovi smatraju se gubici nastali na proizvodima razbijanjem, rasipanjem i mrvljenjem.

Član 6.

Izuzetno nastali rashod po osnovu kala, rastura, kvara i loma do propisanog iznosa i manjak dobara koji se može pravdati višom silom ne podliježe oporezivanju. Pod višom silom podrazumijeva se

manjak dobara nastao uslijed elementarnih nepogoda (poplava, požar, zemljotres, ratna razaranja i slično) na osnovu akta nadležnog organa.

Član 7.

Gubici u proizvodima (roba) pojavljuju se u sljedećim oblicima i procesima, i to:

1. kalo se pojavljuje kao:

- a) prirodni kalo u kuhinji - isušenje, isparavanje, odmrzavanje i slično,
- b) kalo pri fizičkoj obradi namirnica u kuhinji - kosti, kožica, masnoća i dr., pri sječenju svježeg i suhog mesa, ribe, obradi za posluživanje sireva, suhomesnatih proizvoda i čišćenju povrća i voća,
- c) kalo pri termičkoj obradi namirnica u kuhinji - kuhanje, dinstanje, prženje pečenje,

2. kao rasip u kuhinji - rasipanje, topljenje, razlijevanje, nestanak i dr.,

3. kao kvar u kuhinji - truhljenje, klijanje, užegnuće i si.

4. kao lom u kuhinji - razbijanje, lomljenje, oštećenje i si.

Član 8.

Nastali kalo, rasip, kvar i lom utvrđuje se na radnom mjestu odnosno kuhinji i u momentu nastanka kala, rastura, kvara i loma.

Član 9.

Dopuštena visina gubitka (kvar i rasip) pri čuvanju u skladištu može iznositi do:

Red. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
A. VOĆE		
1	Jagode, kruške, breskve, trešnje	4,0
2	Jabuke, šljive	3,0
3	Naranče, limun, banane, mandarine	3,0
4	Ostalo voće	2,0
5	Suho voće (smokve, šljive i ostalo)	2,0
B. POVRĆE		
1	Krompir, kupus, kelj, korabica, tikvice, mahune, mrkva, celer, peršun, blitva, zelena salata	3,5
2	Mahune, grašak, paprika, rajčica, grah	3,2
3	Zamrznuto voće i povrće – pakovano	0,50
4	Luk-crveni-bijeli	1,5

C. OSTALO

1. Mast, ulje, riža, tjestenina, brašno, ocat, paprika crvena	4/3
2. Maslac, orasi, lješnjaci	1,7
3. Šećer	4/3

Član 10.

Dopuštena visina gubitka (kalo) pri čuvanju u skladištu zbog isušivanja i isparenja (utvrđuje se za razdoblje uskladištenja), može iznositi do:

Red. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
1.	Suhomesnati proizvodi, kobasičarski proizvodi	1,0
2.	Pršut goveđi (do godina stajanja)	4,0
3.	Polutvrđi i tvrdi sirevi - do 10 dana	0,5
	- duže od 10 dana	3,0

Član 11.

Dopuštena visina gubitka pri obradi (otpaci) može iznositi do:

Red. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
A. VOĆE		
1.	Ananas, orah i lješnik u ljusci	50
2.	Badem u ljusci	60
3.	Badem blanširani,	30
4.	Banana, kesten	25
5.	Breskva	18
6.	Jabuka, kajsija, kruška, mandarina, naranča, smokva	20
7.	Limun, šljiva, trešnja, višnja	15
8.	Breska suha, grožđe, jagoda, kajsija suha, kruška suha, šljiva suha	10
9.	Kupina	12
10.	Malina	8
11.	Smokva suha	5
12.	Groždice, orah i lješnik očišćeni	3
13.	Badem očišćeni	2
B. POVRĆE		
1.	Artičoke, krompir (jesen-zima), patlidžan	15
2.	Blitva, cikla svježa, korabica, bijeli luk, poriluk, rotkvica, salata zimna, tikvice	20

3. Celer, kelj, kupus raštenj, špinat ljetni, šparoga	30
4. Špinat zimski, peršun	35
5. Cvjetača, krastavci svježi, krumpir proljeće	25
6. Grašak u mahuni	60
7. Hren	17
8. Kupus svježi, luk, mrkva	18
9. Paprika svježa, rajčica, salata ljetna	10
10. Prokulica	12
11. Gljive	8
12. Mahune	6
13. Grašak ljušteni, krompir mladi, kupus kiseli, masline, matovilac, salata proljetna	5
14. Grah i suho zrnato povrće	4
C. SUHOMESNATI PROIZVODI	
1. Suho goveđe meso	30
2. Suho juneće meso, vakum pakovanje	45
3. Pileći parizer i pileća hrenovka	8
4. Juneća kobasica	10
D. RIBE, RAKOVI, ŠKOLJKE I MEKUŠCI	
5. Oslić bez glave	5
E. SVJEŽE MESO	
1. Teletina	30
2. Junetina	25
3. Piletina	18
F. SIREVI	
1. Trapist	8
2. Domaći kravlji (ocijeden)	20

Član 12.

Dopuštena visina gubitka (prirodni kalo) pri procesu odmrzavanja, može iznositi do:

Red. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
1.	Teletina bez kosti, junetina bez kosti	6
2.	Junetina sa kostima	8
3.	Jetra pileća	10
4.	Piletina	7
5.	Oslić, file	10

Član 13.

*Ustanova za socijalno zbrinjavanje, odgoj i obrazovanje – Sarajevo, Humska 81.
tel. 033 726 320 fax. 033 654 895 e-mail: info@ustanovahum.ba www.ustanovahum.ba*

Dopuštena visina gubitka pri toplinskoj obradi može iznositi do:

Red. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
A. KOD KUHANJA		
1.	Govedina	34
2.	Teletina	35
3.	Piletina	25
B. KOD PRŽENJA		
1.	Govedina	34
2.	Teletina	35
3.	Piletina	30
C. KOD PEČENJA		
1.	Govedina	34
2.	Teletina	36
3.	Piletina	32

Član 14.

Dopuštena visina kala, rasipa, kvara i loma na proizvodima u trgovini na malo, kantinama i klubovima:

Red. br.	Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
PREHRAMBENI PROIZVODI		
1. Voće		
-	južno voće (narandže, limun, banane, mandarine, ananas i sl.)	3,00
-	orah, badem, lješnik, kesten, rogač	1,70
-	jagodasto voće, svježe smokve	4,00
-	jabuke, kruške, šljive, dunje, lubenice	3,00
-	koštičavo voće : kajsije, breskve, trešnje i višnje	4,00
-	sušeno voće - šljive	1,00
-	sušeno voće - smokve i ostalo	1,00
-	egzotično voće	3,00
-	ostalo voće	1,80
2. Povrće		
-	kiseli kupus u rinfuzi	4,00
-	kupus, kelj, blitva, zelena salata svježa	4,00
-	boranija, grašak, paprika, paradajz i tikvica	3,20
-	krompir i šargarepa rana, celer i peršun	3,50
-	zamrznuto voće i povrće - pakovano	0,50
-	krompir, šargarepa, luk	1,50

- sanitarni uređaji od keramike	1,00
- sijalice	2,00
- kancelarijski materijal	1,00
- ostalo nespomenuta	0,50

Normativi loma i rasipa sitnog inventara i ambalaže

Član 15.

(1) Lomom se smatra razbijanje, lomljenje i oštećenje boca, čaša, tanjira, tava, bokala i si. te uništavanja pribora za jelo: kašika, viljuška, noževa, kašičica i si.

Rasipom se smatra nestanak specifičnog inventara u ugostiteljstvu za koji nije moguće utvrditi krivca.

(2) Specifičan inventar obuhvata sljedeće vrste, za koje se vodi normativ loma, a to su:

- staklo, i- porculan,
- pribor za jelo,
- predmeti za posluživanje (poslužavnici, džezve i si.)
- ostali tekstil (stolnjaci, salvete, ručnici i si.)

(1) Na ime loma sitnog inventara utvrđuje se sljedeće maksimalne godišnje količine u postotku od ukupne količine specifičnog inventara u upotrebi:

(2)

Naziv proizvoda	Stopa % po bruto/kg
bokali	30
ostali porculan	30
čaše	50
noževi (rostfrei)	20
krigle	30
kašike (rostfrei)	20
posude za ulje i ocat	20
viljuške (rostfrei)	20
solnice	20
poslužavnici, kuhinjsko posude i kuhinjske sprave	10
vaze	20
pepeljare	30
stalak za salvete (papirne)	10
tanjiri (porculan, staklo)	20
stolnjaci	15

šoljice (porculan, staklo)	40
nadstolnjaci	25
zdjele (porculan, staklo)	30
salvete (platnene)	40
kuhinjske krpe	100
zavjese	20
pokrivači, jastuci	15
pvc posuđe	100
čaršafi posteljni, jastučnice	30
peškiri	50

(4) Utvrđeni normativ važi na godišnjem nivou, odnosno na sitan inventar koji se koristio u toku godine, na kraju godine, tj. redovnim popisom na dan 31.12. tekuće poslovne godine će se ustanoviti količine, odnosno vrijednosti sitnog inventara u upotrebi koja se predlaže za otpis, a kreće se u nivou normativa utvrđenih ovim pravilnikom. Navedenim inventarom rukuje i služe se zaposlenici Ustanove, kao i korisnici usluga u Ustanove.

Član 16.

Gubitak koji nastane namjernim razbijanjem ili uništavanjem predmeta sitnog inventara od strane korisnika usluga, naplaćuje se od njega po cijeni, a koja ne može biti veća od nabavne cijene.

Član 17.

Za lom sitnog inventara koji nastane namjerno ili krajnjom nepažnjom radnika kome je dat na raspolaganje i rukovanje odgovoran je radnik kod koga se utvrdi da je lom nastao.

Član 18.

Lom i rasip vlastite i tuđe ambalaže mora se utvrditi zapisnikom o lomu i rasipu na mjestu gdje je nastao. Za ambalažu za koju ne postoji zapisnik o lomu i rasipu i otuđivanju po nepoznatom počiniocu odgovoran je radnik kod koga se utvrdi da su lom i rasip nastali.

Član 19.

Lom i rasip sitnog inventara i ambalaže utvrđuje inventurna komisija te o utvrđenom stanju izvještava direktora.

Član 20.

(1) Ako se utvrde gubici veći od normativa predviđenih ovim pravilnikom komisija za utvrđivanje i naknadu štete ima zadatak da ispita uzroke povećanja loma i rasipa.

(2) Ako komisija utvrdi da je povećanje nastalo pod utjecajem prirodnih faktora pri normalnom poslovanju s materijalom i specifičnim inventarom, podnosi pismeno izvještaj - prijedlog za otpis loma i rasipa na teret Ustanove.

III MATERIJALNA ODGOVORNOST RADNIKA

Član 21.

Radnik je dužan nadoknaditi gubitak (štetu) na ime kala, rasipa, loma i kvara koji prouzrokuje namjerno, krajnjom nepažnjom u radu, te razliku nastalu između normativa kala, rasipa, loma i kvara utvrđenih ovim pravilnikom i stvarnog gubitka koji je veći od normativa, a koji popisom utvrdi komisija.

Član 22.

Ako štetu prouzrokuje više radnika, svaki radnik posebno je odgovoran za dio štete koju je prouzrokovao, a ako se njihov posebni udio u prouzrokovanju štete ne može utvrditi, smatra se da su uposlenici podjednako odgovorni i štetu nadoknađuju u jednakim dijelovima.

Član 23.

Ako komisija za utvrđivanje i naknadu štete utvrdi da radnik nije prouzrokovao štetu (gubitak) namjerno ili iz krajnje nepažnje, radnika će osloboditi od obaveze naknade štete. Odluku o naknadi štete iz člana 23., 24. i 25. donosi direktor na konačan prijedlog komisije.

Član 24.

Ako radnik odbije isplatiti naknadu štete po odluci za utvrđivanje i naknadu štete, naknada se ostvaruje podnošenjem disciplinske prijave ili tužbe.

Član 25.

Visina štete utvrđuje se na osnovu podataka iz poslovnih knjiga i cjenovnika, a sve po nabavnim cijenama. Manjak koji se utvrdi kontrolom prometa i zaključnog stanja iskazuje se po prodajnim cijenama.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj tabli Ustanove. Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaju da važi Pravilnik o dopuštenoj visini kala, kvara, rastura i loma u Zavodu za vaspitanja muške djece i omladine-Sarajevo broj: 01-380/20 od 09.03.2020.godine

Broj: 05-2788-8/25
Datum: 28.11.2025. godine

